

Oppgåvene til kulturminnemyndet

Forvaltning etter nasjonalt lovverk – kulturminnelova og plan- og bygningslova

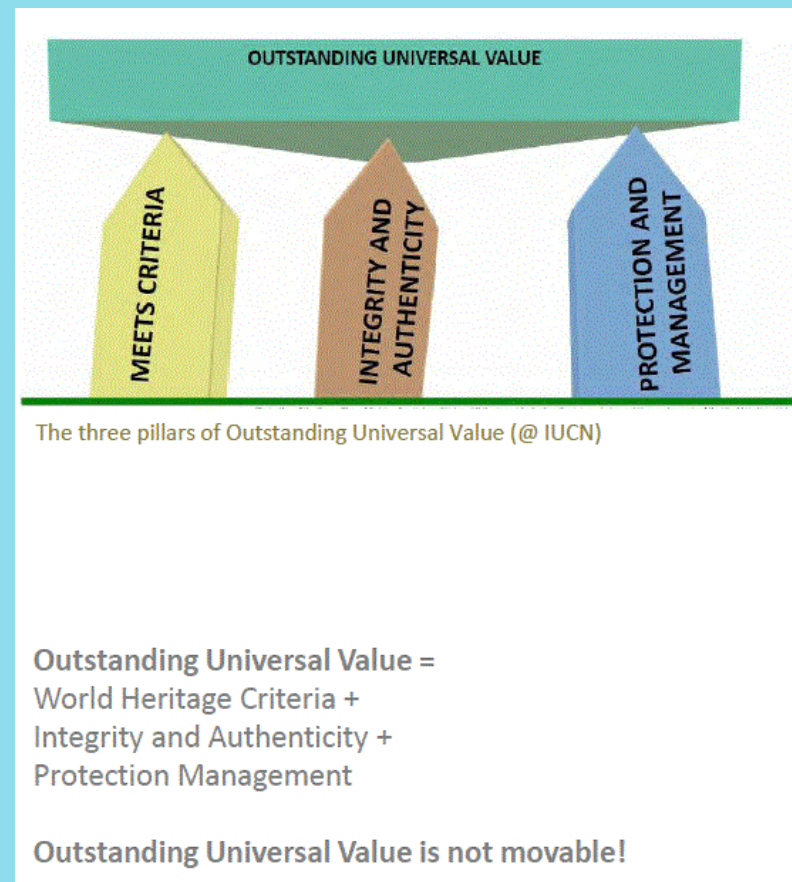
- Riksantikvaren – automatisk freda mellomalderby Bergen og mellomalderkyrkjer
- Vestland fylkeskommune - Seksjon for kulturarv – freda kulturminne
- Bergen sjøfartsmuseum – kulturminne i sjø og vassdrag

Ansvar etter verdsarvkonvensjonen

- Tiltakshavar har ansvar for å utgreie konsekvens for verdsarven etter særskilt metode – KUVA – KonsekvensUtgreiing for VerdsArv (= Heritage Impact Assessment HIA)
- Kulturminnemyndet kan ikkje akseptere at verdsarvverdiar vert sett i spel
- Miljødepartementet skal melde til UNESCO eller ICOMOS dersom verdsarven sin *Outstanding Universal Value* kan være truga

Bybanen i 2013

- Kulturminnemyndet aksepterte tunnelalternativet versjon 2013
- Såg klare utfordringar ved det framlagte dagalternativet for verdsarvverdiane – mellom anna
 - Auka terrenghøgde mellom Bryggen og Vågen
 - Køyreledningsanlegg mellom Vågen og Bryggen
 - Kulturlag i Sandbrogaten, ved Finnegården og Torget
 - Omlegging av infrastruktur i bakken
 - Nye fysiske barrierer framfor Torget og Bryggen
 - Trafikk og rystelser i Øvregaten
 - Nærføring til Finnegården
- Peika på at konsekvensutgreiing for verdsarv skal skje etter metoden *KonsekvensUtgreiing for VerdsArv - KUVA*

Oppstart Bybanen til Åsane 2018

- Kulturminnemyndet aksepterte tunnelalternativet versjon 2013
- Åtvara mot dagalternativet sine utfordringar for verdsarvverdiane
 - Gjerder eller andre fysiske hindringar framom Torget og Bryggen
 - Auka terrenghøgde mellom Bryggen og Vågen
 - Køyreledningsanlegg (KL) mellom Vågen og Bryggen
 - Kulturlag i Sandbrogaten, ved Finnegården og Torget
 - Omlegging infrastruktur
 - Trafikk i Øvregaten
 - Nærføring til Finnegården
- Peika på at konsekvensutgreiing for verdsarv skal skje etter metoden *KonsekvensUtgreiing for VerdsArv* – KUVA
- Bergen kommune igangsette KUVA-prosessen for dagalternativet – eit nybrottsarbeid i Noreg

KUVA 2020

Preliminary Report - Dagalternativet

1. Identifiserte presist kva utfordringane er
2. Peikar også på mogelege gevinster
3. Arbeidet med å tilpasse prosjektet til verdsarven tok til

CHARACTER OF IMPACT	BENEFICIAL	ADVERSE
visual / perceptual	higher visibility for commuters	visual barrier between World Heritage key attributes and the medieval centre
functional	potential refurbishment of public spaces overall access and visibility for commuters	functional barrier between Hansa Museum, and the quay
immaterial	increased attractivity and visibility of medieval centre	compromised experience of the historic character and function of the Hanseatic office and its quay degraded experience of entering the Bryggen quay

Assessment: The redesign of the traffic area and the potential refurbishment of the adjoining Finnegårdsgaten / Vertlidsallmenningen will ameliorate the public space and the urban quality. However, the understanding of the visual and functional relation of Finnegården with the medieval Bergen, Vågen harbour and Bryggen quay will be further compromised by the high frequency of light rail traffic, related overhead masts and track very close to Finnegården.

Key OUV ATTRIBUTE	OUV ATTRIBUTES	Impact grading + beneficial / - adverse	
		Current state	Planned project
Bryggen in medieval Bergen harbour city (context and setting of the WHP)	Bergen medieval cityscape and urban layout	moderate	slight/moderate
	Medieval urban structure with public spaces / allmenningar and access roads	moderate	moderate / large
	Medieval Vågen harbour and its quays	moderate	large
Bryggen Hanseatic Office (WHP)	Building conservation and continuity of Hanseatic building practice	slight	slight / moderate
	The relation between built structure of the Hanseatic Office and Bryggen quay	large	large/very large
Total		moderate	large

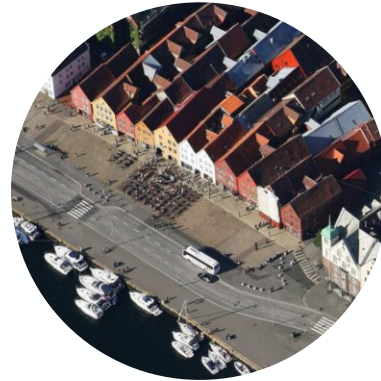
Dagalternativet 2021

Fokusområda

Finnegården

- Framandart
- Nærføring
- Barriereverknad
- Samanhengen til sjø svekkast

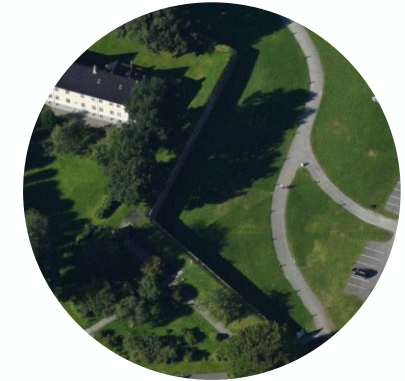
Bryggen

- Framandart
- Barriereverknad
- Samanhengen til sjø svekkast
- Utforming av frontareal

Sandbrogaten

- Fundamentering oppå kulturlag utan å påføre skade

Rigg og driftsområde

- Koengen er venteleg utfordrande å få til
- Alternative løysingar er mogelege

Tunnelalternativet 2021

Fokusområda

Heggebakken

- Grunnvatn og kulturlag
- Bystrøk av nasjonal interesse

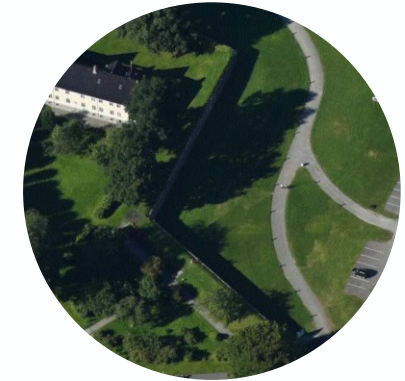
Lodin Lepps gate

- Grunnvatn og kulturlag
- Inngrep i kulturmiljø over Øvregaten

Mariakirken

- Risiko Mariakirken
- Inngrep i kulturlag over Øvregaten
- Inngrep i kulturmiljø over Øvregaten

Rigg og driftsområde

- Koengen er venteleg utfordrande å få til
- Ingen alternative løysingar

Kan verdsarvstatusen være truga?

Ansvar

- Bergen kommune har teke ansvar ved å sette i gang KUVA og koble på partane kring Bryggen
- Kulturminnemyndet skal ta ansvar dersom internasjonale konvensjonar om kulturminnevern ikkje vert etterlevde
- UNESCO World Heritage Comitee vil i eit slikt tilfelle vurdere verdsarvstatusen til Bryggen i ettertid

KUVA - ei fortløpande kvalitetsikring mot verdsarven

- KUVA er både ein prosess og ein metode for å finne og motarbeide trugslar mot verdsarvverdiar
- KUVA identifiserer også mogelege gevinstar knytt til Bybanen og verdsarven
- Negative og positive konsekvensar er identifiserte og arbeidast med
- Følgjer ein tilrådingane i KUVA går dette bra

Tilråding frå kulturminnemyndet

Dag eller tunnel?

- I Bybanesaka er dei tungtvegande kulturminnespørsmåla knytt til verdsarvstaden Bryggen
- Vi kan rå til alternativet med minst negativ og mest positiv konsekvens for verdsarven
- KUVA viser at negative konsekvensar framleis må reduserast i begge alternativ
- For dagalternativet er effektfulle, konfliktreducerande tiltak mogelege å sjå
- For tunnelalternativet er konfliktreducerande tiltak og effekten av dei ikkje klare enno
- Vidare bearbeiding av det valgte alternativet vil være naudsynt

Følgjer ein tilrådingane i KUVA så går dette bra!

